

1- İslam'da hac ibadetinin önemini ifade eden bir ayet yazınız.

"...Yoluna gücü yetenlerin O evi (Kâbe'yi) haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır..."
(Âli İmrân /97)

2- İslam'da hac ibadetinin önemini ifade eden bir hadis yazınız.

"Ey inananlar, Allah size haccı farz kılmıştır. O halde haccediniz." (Müslim, Hac, 412)

3- Haccın farz ve vaciplerini yazınız.**Haccın Farzları**

- 1- İhrama girmek
- 2- Arafat'ta vakfe yapmak,
- 3- Ziyaret tavafı

Haccın Vacipleri

- 1- Say yapmak
- 2- Müzdelife vakfesi
- 3- Şeytan taşlamak
- 4- Kurban kesmek
- 5- Veda tavafı yapmak.

4- Hac ile ilgili kavramları açıklayınız.

İhram: Haram kılmak sakındırmak anlamına gelir. Hac ve umreye giden erkeklerin giydiği iki parçadan oluşan giysidir.

Sa'y; Sa'y kelime olarak çalışıp çabalamak gayret göstermek demektir. Kavram olarak; Hac veya umre ibadeti sırasında Kâbe'nin yanında bulunan Safa ile Merve tepeleri arasında, Safa tepesinden başlayarak Merve tepesine doğru dört gidiş, üç geliş olmak üzere yedi kez gidip gelmektir.

Şavt: Hacerülesved köşesinden başlayarak Kabe'nin etrafından bir defa dönmeye şavt denir.

Tavaf: Kâbe'nin kuzeydoğu köşesinde bulunan Hacerülesved'in hizasından başlayarak, Kabeyi soluna alıp Kâbe'nin etrafında ibadet amacıyla yedi defa dönmektir.

Vakfe; bir yerde kısa da olsa durmak demektir. Arafat'ta Zilhicce'nin dokuzuncu günü bir süre bulunmaktır. Haccın farzlarından biridir.

Telbiye; Hac ibadetine mahsus bir duadır. Tavaf esnasında telbiye getirilmez.

Mikat: Mekke çevresinde hacı adaylarının ihramlı olarak geçmek zorunda oldukları bölge, sınırdır.

Hacerül Esved: Kabe'nin kuzey doğu köşesine tavafa başlama köşesini belirtmek amacıyla konulan siyah taş.

5- Hac ile ilgili mekanları açıklayınız.

Kabe: Tavaf yapılan yer. 13 metre yüksekliğinde olan Kabe Hz. İbrahim ve oğlu Hz. İsmail tarafından inşa edilmiştir.

Safa ve Merve; Kabe'nin hemen bitişiğinde say yapılan yer. 400 metre mesafesi vardır. Dört gidiş üç gelişten oluşur.

Arafat; Mekke'nin yaklaşık 25 km. doğusunda bulunan bölgeye verilen isim.

Müzdelife; Arafat ile Mina arasında yer alan bölgedir. Hacılar geceyi burada geçirir, vacip olan Müzdelife vakfesini yaparlar. Şeytan taşlamak için burada taş toplarlar.

Mina: Hacılar Bayramın birinci günü sabah buraya gelirler. Şeytan taşlar, Kurbanlarının kesilme haberi gelince traş olup ihramdan çıkarlar.

Mescidi Nebi; Medine'de bulunan peygamber efendimizin kabrinin bulunduğu mescit.

6- Haccın yapılışını kısaca açıklayınız.

Zilhiccenin 8. günü Hac adaylarını bir telaş kaplar. Gusul abdesti alıp iki rekat namaz kılarak bu defa Hac için niyet ederek ihrama girerler. Otobüslerle Mekke'nin 25 km. doğusunda bulunan Arafat bölgesine hareket ederler. Geceyi Mina'da geçirip ertesi gün, arefe günü öğle vakti Arafat'ta varırlar. İsteyenler Zilhiccenin 9. günü ihrama girererek doğrudan Arafat'ta geçebilir. Yolda bolbol telbiye getirirler. Arafat adeta bir mahşer yeridir. Arafat'ta cemaatle öğle namazını ikindi namazıyla birleştirilerek kılarlar. Topluca dua edilir, kendisi, yakınları ve tüm mü'minler için dua ederler. Farz olan Arafat vakfesini yaparlar. Akşamüzeri Arafat'tan Müzdelife'ye hareket edilir. Akşam namazı yatsı namazıyla birleştirilerek Müzdelife'de kılınır. Vacip Olan Müzdelife vakfesi yapılır. Şeytana atılmak üzere 70 tane taş toplanır. Gece Müzdelife'de geçirilir, sabah namazı kılınarak Mina'ya hareket edilir. Mina'ya varan Hacı adayları çadırlarına yerleştikten sonra büyük şeytana 7 tane taş atarlar. Kurbanın kesildiği haberi gelince traş olarak ihramdan çıkarlar.

Mina'dan Kabe'ye gelerek farz olan ziyaret tavafını yaparlar. Safa ve Merve arasında say yapıp zezem suyundan içer, tekrar Mina'ya dönerler. Kurban Bayramının ikinci, üçüncü ve isterlerse dördüncü günü, küçük, orta ve büyük şeytana yedişer taş atarlar. Bayramın üçüncü veya dördüncü günü vacip olan veda tavafını yaparak hüzn içinde Mekke'den ayrılıp Medine'ye varırlar. Orada sekiz gün Peygamber Efendimizin mescidinde 40 vakit namaz kılarlar. Uhut dağına, sahabe kabirlerini ziyaret ederler. Hac görevlerini tamamladıkları için Hacı olarak ülkelerine dönerler.

6- Hac ile ilgili semboller ve anlamlarını açıklayınız.

İhram: Dünya giysilerinden, makam ve rütbelerinden soyutlanmayı, Allah önünde insanların eşitliğini ifade eder.

Say: Hz. Hacer'in oğlu İsmail için su arama gayretini ifade eder.

Vakfe: Mahşer yerinde Allah huzurunda beklemeyi ifade eder.

Tavaf: Evrendeki dönüşü katılmayı, Müslümanların birlik ve beraberliğini ifade eder

Şeytan taşlama: Şeytanla birlikte bizi kötülüğe yönelten nefsimizi, kötülüğe yöneltenleri ve Allah'ın düşmanlarını taşıyarak kendimizden uzaklaştırmaktır.

7- Umre nedir? Umrenin farzlarını ve yapılışını açıklayınız

Umre, sözlükte ziyaret etmek anlamına gelir. Dinî bir terim olarak ise umre; Hac mevsiminin dışında istenilen bir vakitte ihrama girip tavaf ve sa'y ibadetini yaptıktan sonra tıraş olup ihramdan çıkarak yapılan bir ibadettir. Umre yapmak sünnettir.

8- Hac ve umrenin farklarını yazınız?

HAC	UMRE
Farzdır	Sünnettir
Yılda bir kez yapılabilir.	Yılda birden fazla yapılabilir.
Belli zaman diliminde yapılır	Belli bir zaman dilimi yoktur.
Vakfe, şeytan, taşlama ve kurban, kesme vardır.	Vakfe, şeytan, taşlama ve kurban, kesme yoktur.

9- Hac ve umrenin faydalarını yazınız.

Haccın bireysel faydaları	Haccın toplumsal faydaları
- Malın ve bedeninin bir şükürü olup, Allah'a karşı kulluk bilincini geliştirir.	1- Müslümanlar arasında birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularını geliştirir.
2- Kişin düşünce ve davranışlarını güzelleştirir, günahlarının affına sebep olur	2- Yıllık bir kongre olup, Müslümanların düşüncelerini ve problemlerini paylaşmasına vesile olur.
3- İradeye güçlendirir, sabır duygusunu geliştirir, zorluklara dayanma gücü kazandırır.	3- Farklı kültürdeki insanları tanımaya sebep olur. Toplumda eşitlik duygusunu geliştirir.
4- Makam, mevki ve zenginlikten kaynaklanan büyükleme duygusunu ortadan kaldırır.	4- Müslümanların paylaşma, yardımlaşma ve dayanışmalarının artmasını sağlar.
5- Ahiretin bir provasası olduğu için günah işlemekten ve kötülüklerden uzaklaştırır.	5- Toplum içinde birlikte hareket etme, başkalarının hak ve hukukuna saygı duygularını geliştirir.

9- Kurban nedir, Kurban çeşitleri hakkında bilgi veriniz.

Kurban; sözlükte yaklaşmak, Allah'a yakınlaşmaya vesile olan şey anlamına gelir. Dinî terim olarak ise kurban; Allah'a yakınlaşmak ve O'nun rızasını kazanmak amacıyla belirli bir zamanda uygun nitelikte bir hayvanı ibadet amacıyla kesmektir.

Adak kurbanı bir işin veya isteğin gerçekleşmesi durumunda kesmek için Allah'a söz verilen ve o iş gerçekleştiği takdirde kesilmesi gereken kurbanlardır. Bu kurbanı kesmenin hükmü vaciptir.

Akika kurbanı, Çocuk nimeti karşılığında kesilen kurbandır. Sünnettir.

Şükür kurbanı: Çocuk nimeti dışında bir nimete kavuşulduğunda kesilen kurbandır. Sünnettir.

"Onların ne etleri ne de kanları Allah'a ulaşır; fakat O'na sadece sizin **takvânız ulaşır**." Hac/37

10- Kurban olabilecek hayvanlarla ilgili bilgi veriniz.

Kurban Kesilebilecek Hayvanların Yaşları

1- Küçükbaş hayvanlar (koyun, koç, keçi) bir yaşını doldurmalıdır. Altı aylık olduğu halde gösterişli ve besili hayvanlar da kurban kesilebilir. Tek kişi kesebilir.

2- Sığır cinsi büyükbaş hayvanlar (inek, tosun, manda) iki yaşını doldurmalıdır. Yedi ortak ile kesilebilir.

3- Deve beş yaşını doldurmalıdır. En fazla yedi ortak ile kesilebilir.

12- Kurbanın faydaları nelerdir?

Kurban Allah'ın verdiği nimetlerin bir şükürüdür. Allah'a yakınlaştırır, rızasını kazanmaya vesile olur. Paylaşma duygusunu geliştirir. İhtiyaç sahibi kimselerin ihtiyaçlarını giderir. Fakir ile zengini yakınlaştırıp, toplumda birlik beraberlik, kardeşlik ve dayanışma duygularını güçlendirir.

13- Hz. İsmail'in hayatını ana hatlarıyla anlatınız.

Hz. İbrahim'in Hz. Hacer'den olan oğludur. Hz. İbrahim oğlu İsmail'i Allah için kurban etmek istemiş.

Hz. İsmail. "Babacığım! Emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulursun" diyerek

Allah'ın emrine boyun eğmiş, her ikisi de Allah'ın imtihanını başarmıştır. Hz. İsmail gençlik döneminde babasıyla birlikte Kabe'yi inşa etmiştir. Yüce Allah Hz. İsmail'i peygamber olarak görevlendirmiştir.

Hz. İsmail halkını tevhit inancına davet etmiştir.

14- En'am suresi 162. Ayetini yazarak açıklayınız.

"De ki: 'Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm hepsi âlemlerin Rabbi Allah içindir.'" Enam/162